

**Uchwała nr I/16/2021  
Rady Seniorów w Gdańsku  
z dnia 22 września 2021r.**

**w sprawie działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku oraz  
niektórych innych, komplementarnych aspektów opieki i wspomaganie osób starszych.**

Na podstawie Rozdziału 2 § 3 pkt.3 i 4 Statutu Rady Seniorów w Gdańsku, stanowiącego załącznik do Uchwały nr LV/1622/18 Rady Miasta Gdańsk z dnia 28 czerwca 2018 roku w sprawie powołania Rady Seniorów w Gdańsku uchwała się co następuje:

§ 1

Rada Seniorów w Gdańsku, przyjmuje do wiadomości informację o działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku w ubiegłym roku obchodził 30-lecie powstania. Wyrażamy podziękowanie i uznanie za jego wkład w budowanie właściwych, coraz lepszych warunków życia gdańskim rodzinom, również ludziom samotnym i często wykluczonym osobom starszym.

Wsparcie i aktywizacja osób starszych są bardzo ważnym elementem pracy MOPR, jednak Rada Seniorów dostrzega też obiektywne trudności w skutecznym realizowaniu wszystkich zadań przez Ośrodek wynikające głównie z niedostatku środków materialnych, niedoskonałych przepisów centralnych, a w szczególności w zakresie usług opiekuńczych, zwykłych i specjalistycznych – w związku z ograniczonym dostępem na rynku pracy do wykwalifikowanej kadry opiekuńczej.

Problemy te ujawniły się m.in. podczas epidemii koronawirusa (Covid-19) i tylko wyjątkowe zaangażowanie MOPR-u pozwoliło na właściwe realizowanie usług w tym czasie.

§ 2

Rada Seniorów docenia wyjątkową rangę placówek i programów aktywizujących seniorów gdańskich z wiodącą, inspiracyjno-koordynacyjną rolą MOPR-u w większości działań.

1. Pozytywnie oceniamy współdziałanie MOPR-u z organizacjami pozarządowymi, szczególnie prowadzącymi w wyniku miejskich konkursów grantowych Dzielne Domy Pomocy i Kluby Samopomocowe. Aktualnie w Gdańsku działa 6 Dzielnych Domów Pomocy i 5 Klubów Samopomocowych.

Wnosimy o sukcesywne, coroczne zwiększanie liczby tych najbardziej w tej chwili potrzebnych seniorom placówek – co roku 1 nowa placówka, prowadzona przez kompetentną organizację pozarządową. DDP i KS zyskały szczególną popularność wśród osób samotnych w czasie epidemii oraz po jej apogeum. Wskazujemy dzielnice Zaspę i Przymorze jako pierwsze z największym obecnie zainteresowaniem seniorów na tego typu placówki. Zwracamy się do Gdańskiej Rady Organizacji Pozarządowych, aby zachęcała stowarzyszone organizacje do udziału w konkursach Miasta na prowadzenie DDP i KS. Podobny apel kierujemy bezpośrednio do organizacji pozarządowych w Gdańsku bowiem konkursy w latach 2018-2020 z braku stosownych ofert nie zostały sfinalizowane. Konieczna jest też aktywna polityka Miasta stymulująca wyłonienie i przygotowanie (szkolenia) odpowiednich organizacji do tej ważnej roli.

2. W uzgodnieniu z Gdańskim Uniwersytetem Medycznym oraz pozostałymi szkołami medycznymi Trójmiasta, należy wprowadzić praktyki zawodowe ( studenckie i szkolne) w formie profesjonalnego wolontariatu opiekuńczego w DOS, DDP, KS oraz w organizacjach pozarządowych prowadzących zajęcia z seniorami w Domach Sąsiedzkich.

3. Wnosimy o kontynuację innych programów opiekuńczo-aktywizujących gdańskich seniorów, nadzorowanych przez MOPR oraz pozostałe jednostki Miasta, a realizowanych w polityce grantowej przez organizacje pozarządowe w celu likwidacji zjawiska samotności i wykluczenia. Obejmuje to zajęcia kulturalne, integracyjne, sportowo-rehabilitacyjne i profilaktykę zdrowotną, a w tym m.in. następujące projekty: „Gdańska Koperta Życia”, „Zaszczep się przeciwko grypie a będziesz się cieszyć jesienią życia”, „Gimnastyka dla seniorów”, „Dojrzałe kobiety ćwiczą”, „Akademia Zdrowego Seniora”, „Trening Pamięci”, „Pomocna Dłoń” oraz szczególnie ważna, unikatowa w skali kraju z funkcjami – alarm i usługa socjalna – „Teleopieka dla seniorów”. Oprócz powyższych jeszcze dwa projekty wymagają bezwzględnej kontynuacji. Pierwszy to „Green SAM”, europejski program aktywizacji rowerowej seniorów, z udziałem osób niepełnosprawnych, oparty na zakupionych rowerach trójkołowych. Drugi to „Autobus SOS” dla osób bezdomnych, także w części związany z seniorami w najtrudniejszej sytuacji życiowej.

4. W sprawach szczegółowych obejmujących wzajemne kontakty MOPR(CPS) oraz innych jednostek UM z org. pozarządowymi prowadzącymi DDP i KS wskazujemy na:

1. Potrzebę zwrócenia uwagi na transport osób starszych i niepełnosprawnych „do” i „z” DDP i KS wraz z dziećmi niepełnosprawnymi, co powoduje istotne perturbacje czasowe i koordynacyjne. Postulujemy wyodrębnienie przewozów dla seniorów.
2. potrzebę okresowych spotkań (przynajmniej raz w półroczu) kierownictw MOPRu, DDP i KS.

### § 3

W związku ze starzeniem się społeczeństwa (w Gdańsku blisko 130 tys osób starszych) Rada Seniorów stwierdza wyraźny wzrost zapotrzebowania na wszelkiego typu usługi opiekuńcze, co wymaga wygenerowania zwiększonych środków z różnych źródeł na ten cel.

W tym aspekcie wnosimy o:

1. Nowelizacja Ustawy o pomocy społecznej w aspekcie dostępności dla seniorów;
2. Pilne zwiększenie liczby Zakładów Opiekuńczo-Lecznicznych w Gdańsku ( aktualnie są 2) oraz miejsc w tych „zakładach”.  
Problem ten szczególnie dotyczy osób samotnych po wyjściu ze szpitala. Zakres usług MOPR-u jest tu niewystarczający, konieczny jest zatem profil usług ZOL-u.
3. Pilne zwiększenie liczby i poziomu usług Domów Opieki Społecznej – państwowych, miejskich i prywatnych w tym DOS-u dla przewlekle psychicznie chorych seniorów, kondycja których w okresie epidemii została szczególnie naruszona m.in. poprzez konieczność tworzenia izolatek i zwiększenia personelu. Wielkim problemem staje się fachowa opieka nad osobami starszymi z demencją i chorobą Alzheimera oraz chorobami psychicznymi, co także wymaga zwiększenia miejsc w szpitalach psychiatrycznych.
4. Stworzenie i stałą rozbudowę bazy danych osób wymagających usług opiekuńczych poprzez usprawnienie systemu zbierania informacji w tym zakresie. W szczególności należy wprowadzić zasadę przekazywania przez pielęgniarki środowiskowe ZOL-u, informacji do MOPR-u o samotnych seniorach opuszczających te placówki i wracających do domu.
5. Wprowadzenie wolontariatu senioralnego w ZOL-ach i Domach Opieki Społecznej jako personelu wspomagającego.
6. Podniesienie rangi zawodu „opiekuna społecznego” – finansowo i w świadomości społecznej. Rozważyć uruchomienie systemu stypendialnego finansowanego przez rząd. Kontynuować Konkurs prezydenta Gdańska p.n. „Złota Malwa” dla pracowników społecznych i zorganizować konferencję poświęconą wzrastającej roli opiekunów społecznych.

### § 4.

W aspekcie stałej potrzeby aktualizacji systemu odpłatności za świadczenia socjalne i opiekuńczo-lecznicze Rada Seniorów wnosi o:

1. Przegląd uchwał Rady Miasta Gdańsk w kwestii adekwatności dofinansowania godzin opieki w odniesieniu do wysokości progu podatkowego ( Komisję RMG,RS, WRS i org. pozarządowe).
2. Analizę urealnienia kwoty minimum socjalnego do poziomu minimalnej emerytury.
3. Analizę odpłatności za usługi opiekuńczo-lecznicze, często bez proporcjonalnego podniesienia progu dochodów upoważniającego do ulgi w odpłatności.  
Pkt. 2 i 3 po analizie z udziałem Miasta, org. pozarządowych i Rady Seniorów do ewentualnego podjęcia poselskiej inicjatywy ustawodawczej.
4. Zwiększenie miesięcznej stawki pobytu na osobę w Dziennych Domach Pomocy z 850 zł do 1050 zł oraz w Klubach Samopomocy z 500 zł do 700 zł, co wynika z wysokiej inflacji oraz m.in. wzrostu o 210 zł, najniższej krajowej płacy brutto.
5. Wyłączenie dodatku pielęgnacyjnego dla osób „75+” z puli dochodów liczonych do odpłatności za usługi opiekuńczo – lecznicze.

#### § 5.

Rada Seniorów uznaje za pilne odniesienie się władz do problemu leków dla seniorów i podjęcie stosownych działań w tym zakresie:

1. Z bezpłatnych leków dla seniorów „75+” może w Gdańsku korzystać blisko 39 tys osób, jednak duża część tej oferty jest przestarzała i o niskiej efektywności . Restrykcyjne przepisy powodują też obiekcje lekarzy domowych, przypisujących te leki. Rząd i NFZ muszą w trybie pilnym podjąć okresową weryfikację i aktualizację dopuszczanych leków oraz zasad ich przyznawania.
2. Drugim ważnym elementem „polityki lekowej” muszą się stać okresowe przeglądy i weryfikacja leków zażywanych przez danego pacjenta – ich ilości i skuteczności wobec często wielkiej liczby leków przyjmowanych jednocześnie. Wspieramy szybkie wdrożenie pilotażowego programu kilkudziesięciu aptek weryfikujących liczbę, jakość i skuteczność przyjmowanych leków. Wnosimy o szybkie wprowadzenie tej koniecznej procedury do wszystkich aptek, by każdy leczący się mógł uzyskać fachową opinię co do skuteczności i współoddziaływania przepisanych pacjentowi (często w nadmiarze) leków.

#### § 6.

Rada Seniorów w Gdańsku przywołuje do wspólnej realizacji z Miastem oraz GUM i NFZ, Uchwałę Rady nr I/9/2019 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej seniorów, a w szczególności następujące kwestie:

1. Ministerstwo Zdrowia winno prawnie zobligować NFZ, do ujęcia w konkursach na finansowanie jednostek służby zdrowia – obowiązku zatrudnienia lekarzy geriatrów.
2. Konieczność zwiększenia liczby pracujących w Gdańsku geriatrów w swojej specjalności (w 2019 był to tylko 1 lekarz!), w tym poprzez promowanie studiów na GUM w tej specjalizacji.
3. Stworzenie wspólnej bazy danych leczonych pacjentów GUM i Szpitali „Marszałkowskich” woj. pomorskiego z dostępem do niej lekarza domowego.
4. Stworzenie zdrowotnej bazy danych seniorów po 65 roku życia mieszkających samotnie w Gdańsku.
5. Rozszerzenie unikatowego, gdańskiego programu „Teleopieki dla seniorów (§3 pkt.3 tej uchwały) z funkcją alarmową i socjalno-opiekuńczą, obejmującą na dzień dzisiejszy 250 osób. Wobec dużej liczby oczekujących na włączenie do programu niezbędne jest coroczne zwiększanie środków Miasta na ten cel – do objęcia większości dzielnic Gdańska tym programem.

#### § 7.

Rada Seniorów uważa za wskazane i konieczne dla przekazywania doświadczeń, integracji międzypokoleniowej oraz wzajemnej aktywizacji, podjęcie współdziałania gdańskich seniorów z młodzieżą. Służyć temu będą spotkania w szkołach, przedszkolach, org. pozarządowych, klubach seniora oraz Domach Sąsiedzkich, DDP i KS.

Wnosimy do Prezydenta Miasta Gdańska i Rady Miasta Gdańska o wskazanie odpowiedniego miejsca (obiektu) także do bezpośrednich wspólnych z młodzieżą działań typu "zero waste", czy np. związanych z żeglarstwem i szkutnictwem w rejonie Stogi - Górki Zachodnie. Taki ośrodek „gdańskich projektów integracyjnych” spełniłby istotną rolę wychowawczą i kulturotwórczą.

#### § 8.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący  
Rady Seniorów w Gdańsku  
Aleksander Żubrys

#### Uzasadnienie

Powyższa uchwała zostanie przekazana, wg gestii wszystkim wskazanym w niej podmiotom z MOPR-em na czele. Jednak przede wszystkim jest adresowana do Prezydenta Gdańska i Rady Miasta Gdańska. Jest też przedmiotowa uchwała, wskazaniem i zobowiązaniem do jej wykonania dla samej Rady Seniorów, w trybie stymulowania, kontroli i osiągnięcia tą drogą zamierzonych celów. Mamy też nadzieję na stosowny odzew Parlamentu, Rządu, Ministrów w kwestiach ustawodawczych i wykonawczych szczebla centralnego.

Liczymy na zaangażowanie organizacji pozarządowych, Rad i Zarządów Dzielnicy, klubów seniora, szkół oraz wielu społeczników i aktywistów miejskich. Uważamy, że tylko taki szeroki front społeczny spełni oczekiwania rosnącej stale grupy seniorów, która potrzebuje zrozumienia i wsparcia, ale też chcę ze swojej strony zrobić jeszcze wiele dla innych, dla młodzieży, dla swojego miasta i kraju.

Zasadność analizy pracy MOPR-u zawarta w uchwale jest oczywista. Wszystkim nam zależy na coraz lepszej i skuteczniejszej jego pracy. Ośrodek jest bowiem jednostką organizacyjną Miasta Gdańska, którego jednym z ważnych zadań jest pomoc, wsparcie i opieka nakierowana na seniorów, których liczba zbliża się w Gdańsku do 130 tys.

Funkcjonowanie MOPR-u jest zatem istotną sprawą dla wszystkich mieszkańców miasta. Należy podkreślić dobrą współpracę MOPR-u z Radą Seniorów, niemniej ogląd działalności „z zewnątrz”, także na podstawie opinii bezpośrednich odbiorców usług tej jednostki, może pomóc we wskazaniu ewentualnych „wąskich gardeł” i przeszkód w jej funkcjonowaniu.

Podjęcie Uchwały oraz jej wdrożenie służyć będzie lepszej obsłudze osób starszych oraz wskaże kierunki nowelizacji niektórych ustaw i przepisów poprawiających opiekę i wspomaganie seniorów nie tylko w Gdańsku.

Komisja Interwencji i Wsparcia Środowiskowego  
Rady Seniorów w Gdańsku